Ontvangst der reductiebons

De maatregelen bij ontvangst zijn analoog aan die welke voor de etiketten gelden. Bij de bons moet men wellicht er nog op bedacht zijn, dat voorkomen moet worden, dat de winkelier met geringe omzet de bons verkopen aan collega's met grote omzet. Daarom wordt de lijst van ontvangen bons vergeleken met het debiteurenboek om te zien of het aannemelijk is, dat de bons slechts op reële wijze in bezit der inzenders zijn gekomen. In het debiteurenboek wordt het aantal ontvangen bons met de datum genoteerd. Loopt de verkoop via grossiers of vindt men het verhandelen geen bezwaar dan blijft natuurlijk deze controle achterwege. Uit de lijst wordt gejournaliseerd:

Bons in omloop (of omzetpremies; indien bij verkoop geen journalisering plaats vond)

Aan afnemers.

Etiketten en bons, die niet ingewisseld worden

En deel van de in omloop gebrachte etiketten en bons komt natuurlijk nooit terug. Het creditsaldo van „Bons in omloop" zou hoger oplopen dan de werkelijke verplichting. Men kan periodiek een gedeelte afboeken ten gunste van de rekening „Omzetpremie". Ten aanzien der etiketten is een dergelijke boeking niet nodig. Beperkt men de geldigheidsduur van de bons, dan kan aan de omschrijving van de rekening „Bons in omloop" de geldigheidsduur toegevoegd worden; in de overgangstijd wordt dan gewerkt met twee grootboekrekeningen en op de lijsten met twee kolommen.

Invloed van het systeem op de resultaten

Voor de altijd-door geldende etiketten zou het slechts zin hebben de omzet der etiketten te vergelijken met de omzetcijfers, die bereikt werden voordat tot invoering van het etikettensysteem werd overgegaan. Op de ontwikkeling van de omzet zijn echter meerdere factoren werkzaam. Deze vergelijking, die dus wel zeer eenvoudig zou zijn, zegt waarschijnlijk niets. Van meer belang zijn de campagnes met extra-cadeaux, prijsvragen en tijdelijke reductiebons. De omzetcijfers, die gedurende die campagnes voor elk artikel worden behaald, moeten worden vergeleken met dienovereenkomstige perioden van het voorafgegane jaar (indien seizoeninvloeden een sterke rol spelen), terwijl uit de cijfers van voorafgegane perioden, buiten de campagne vallend, moet worden opgemaakt, welke tendenzen tot groei of tot inkrimping van den omzet bestaan. Men kan deze tendenzen in een percentage (over dezelfde periode in de vorige jaren berekend) uitdrukken, de omzet van vorige jaren over een periode, gedurende welke nu een campagne wordt gevoerd, vermeerderen met het tendenzpercentage en met dat getal de nu bereikte omzet vergelijken.

Men zal uit het verloop van de omzetcijfers moeten opmaken of inderdaad door de campagne een vermeerdering van de omzet en niet slechts een verschuiving van niet-campagne perioden naar campagneperioden wordt bereikt. Uit het sub-grootboek Reclame en berekeningen der aantallen in omloop gekomen etiketten kan men ontlenen de kosten, welke een campagne meebrengt.

J. P.

LASTIGE GEVALLEN

De bedoeling van deze rubriek is gelegenheid te bieden lastige gevallen, die zich in de praktijk den accountant in zijn beroep voordoen of kunnen voordoen, — lastig, omdat er een onoplosbare tegenstrijdigheid tusschen theorie en praktijk schijnt te bestaan — hier ter sprake te brengen, resp. ter oplossing aan den lezer voor te leggen. De Redactie doet een voortdurend beroep op allen, die op zulke „gevallen" stuiten, om ze te formuleeren en bij den secretaris in te zenden.

UIT HET BUITENLAND

Red.: CH. HAGEMAN, Drs. A. TH. DE LANGE, A. M. VAN RIETSCHOTEN en Drs. E. P. M. VAN WAES

(Bijdragen en mededeelingen zende men aan den Secretaris der Redactie)

Uniforme methode van waardeering en verslaglegging.

In het nummer van 8 December 1934 van „The Accountant" komt een verslag voor van The Committee on Statistical Reporting and Uniform Accounting for Industry to the Bussiness Advisory and Planning Council for the Department of Commerce of the United States.

De samensteller van dit rapport is Prof. *T. H. Sanders.*

Aan dit interessante verslag ontleenen wij het volgende:

De Commissie heeft zich in de eerste plaats afgevraagd of de gepubliceerde financieele verslagen der onderneming aan het doel beantwoorden en of eenige overeenstemming wenschelijk is en kan worden bereikt t.a.v. den algemeenen omvang en aard van de gegevens, die aan het publiek bekend gemaakt behooren te worden.

De voornaamste moeilijkheid om financieele verslagen te lezen is niet zoozeer een gevolg van vormverschillen e.d. doch veel meer een gevolg van het onthouden van zekere inlichtingen, gepaard gaande met het niet verstrekken van voldoende verklaringen omtrent de beteekenis der cijfers, waardoor geen duidelijk beeld van den inhoud wordt verkregen.

De verschillen, die zich in de practijk voordoen zijn dan ook minder toe te schrijven aan het verschillend karakter en den omvang van de ondernemingen dan aan het verschillend inzicht van accountants en zakenmenschen omtrent de wijze van verslaglegging.

De Commissie heeft nu gemeend het probleem van deze zijde aan te moeten vatten door in de eerste plaats te bepalen welke principes algemeen zijn toe te passen en voorts door de beteekenis van de voornaamste posten der gepubliceerde jaarrekeningen na te gaan en de argumenten voor en tegen de verschillende methoden van waardeering en verslaglegging tegen elkaar af te wegen.

De algemeen geldende waardeeringsprincipes vallen uiteen in een aantal alternatieve methoden, die in verschillende omstandigheden het best geeigend zijn. Indien de best passende methode is gekozen moet deze zooveel mogelijk gecontinueerd worden. Het American Institute of Accountants heeft in medewerking met een beurscommissie reeds voorgesteld, dat iedere Vennootschap haar waardeeringsprincipes aan de aandeelhouders bekend zal maken. Indien dit zou worden toegepast zou de jaarrekening de volgende verklaring bevatten:

„The books of account from which these statements have been prepared have been kept in accordance with the accounting rules and principles set forth in .....

Een openbaar nutsbedrijf kan verwijzen naar hare voorschriften. De vennootschappen zouden kunnen verwijzen naar een gepubliceerd systeem vastgesteld door een bedrijfsvereeniging of wel het gevolgde waardeeringssysteem op aanvraag verkrijgbaar stellen.

Indien hiertoe zou worden overgegaan, zou een belangrijke stap zijn gezet naar de oplossing van het geheele vraagstuk inzake de publicatie der jaarrekening.

Algeheele uniformiteit in de wijze van verslaglegging en waardeering over de geheele lijn van het zakenleven wordt dikwijls als het ideaal gepropageerd. Dit is echter, indien het mogelijk ware, geenszins het geval. Een poging tot standaardisatie zou onvermijdelijk leiden tot een standaard, die ver beneden

de thans door de leidende concerns gevolgde methode zou liggen en zou het evolutieproces remmen, dat gedurende vele jaren heeft gewerkt en dat niet verhinderd mag worden te blijven doorwerken. Bovendien is het duidelijk, dat behoudens voor de grondbeginselen, die in elke methode moet worden teruggevonden, de meest effectieve wijze voor een bepaalde vennootschap een systeem moet zijn, dat speciaal geschikt is om aan de bepaalde eischen, die dat bedrijf stelt te voldoen.

Een beter alternatief is in de eerste plaats: de erkenning, aanneming en regelmatige doorvoering door alle bedrijven van de grondbeginselen van accountancy en voorts de ontwikkeling en aanvaarding binnen iedere bedrijfsgroep van uniforme principes van waardeering en verslaglegging, speciaal geschikt voor de behoefte van die branche. De ervaring heeft geleerd, dat een bedrijfsvereeniging, die industrieelen uit dezelfde branche vertegenwoordigt, in staat is een systeem te ontwerpen, dat voldoet aan de grondbeginselen en dat tegelijkertijd beter voor dat bedrijf geschikt is dan een systeem zou zijn, dat algemeen toegepast zou moeten worden.

Ditzelfde kan ook worden gezegd van de gepubliceerde jaarrekening. Het is ongewenscht om te trachten vorm en inhoud van deze publicaties te standaardiseeren. Men zou hierdoor eerder een onduidelijk beeld van den toestand van het bedrijf geven dan dat een beter overzicht zou worden verkregen.

Vele bedrijven geven hun publicaties in eenvoudigen vorm teneinde het grootst mogelijk aantal aandeelhouders er toe te nopen deze in te zien; andere daarentegen publiceeren de gegevens in meer gedetailleerden en technischen vorm om den expert meer gegevens te verstrekken.

Iedere vennootschap met een ruim begrip t.a.v. hare verplichtingen tegenover aandeelhouders zal zooveel mogelijk trachten aan beide wenschen tegemoet te komen. Men kan dit bereiken door de publiceering der jaarrekening in eenvoudigen vorm, vergezeld te doen gaan door de staten met nadere gegevens (en analyses).

Een andere reden, die standaardiseering niet wenschelijk maakt is het feit, dat sommige posten op de balans voor verschillende bedrijven niet van hetzelfde belang zijn, zoodat men moeilijk criteria kan geven of een bepaalde post al dan niet separaat op de balans moet voorkomen.

Voorts heeft men te maken met de publicatievrees uit concurrentie-overwegingen. De ervaring heeft geleerd, dat in vele gevallen deze vrees overdreven is. Toch kan men dit beter overlaten aan de natuurlijke ontwikkeling der inzichten hieromtrent in den loop der tijden.

Vrijwel algemeen is men van meening, dat iedere vennootschap een jaarrekening moet publiceeren, doch er is een groot verschil van meening over de wenschelijkheid van publicatie van tusschentijdsche cijfers. Het vraagstuk van kwartaals-overzichten, die werkelijk ter informatie nut hebben en die niet misleidend zijn is voor menig bedrijf moeilijk. Het zou echter goed zijn, als aan aandeelhouders vaker gegevens over den toestand van het bedrijf verstrekt zouden worden dan eens per jaar.

In de meeste gevallen zijn kwartaals-overzichten over de verdiensten wenschelijk. Voor zoover het overzicht abnormale gegevens bevat of moeilijk te beoordeelen is, zouden de oorzaken hiervan in het kort vermeld kunnen worden.

Het zou ons te ver voeren een opsomming te geven van de beschouwingen, die voorts worden gegeven over de verschillende posten, die op de Balans en Resultaten-rekening voorkomen. Het verslag eindigt met de opmerking, dat de accountantsverklaring een wenschelijke aanvulling van elk gepubliceerd financieel verslag is.

Opgemerkt wordt, dat de accountants thans veelal een uniforme accountantsverklaring afgeven, voor welks inhoud wij naar ons artikel in het M. A. B. van Juni 1934 verwijzen.

Ch. H.

De accountants en de N. R. A.

In het Decembernummer van „The Certified Public Accountant" is het verslag opgenomen van een lezing van een der N. R.A.-leiders over: Uses and abuses of accounting for N.R.A. purposes." En hieruit blijkt hoezeer door de New Deal de interesse voor administratieve problemen en de behoefte aan accountantsdiensten is toegenomen.

Zooals bekend stelt de N.R.A. zich ten doel de werkgelegenheid uit te breiden. Daartoe worden de verschillende takken van industrie o.a. minimumloonen en maximumwerktijden voorgeschreven. Alvorens daartoe echter kan worden overgegaan dienen in alle takken van bedrijvigheid talrijke investigations te worden verricht, teneinde vast te stellen wat bedrijfseconomisch beschouwd tot de mogelijkheden behoort en welke de vermoedelijke invloed van deze maatregelen zal zijn op den kostprijs.

En eenmaal deze voorschriften ingevoerd moet voortdurend worden gecontroleerd of deze ook worden nageleefd. En dit vergt talrijke en uitgebreide onderzoekingen, want de mogelijkheden tot ontduiking schijnen bij verschillende codes nog talrijker te zijn dan bij de inkomstenbelasting.

Bovendien bevatten de meeste codes het voorschrift dat niet beneden kostprijs mag worden verkocht; tenzij concurrentie dit noodzakelijk maakt; derhalve niet beneden den kostprijs van den optimalen producent. Allereerst brengt dit mee de noodzakelijkheid van een uniform kostprijsschema en vanzelfsprekend ook talrijke onderzoekingen naar de juiste naleving van dit voorschrift.

Daarnaast dient ook het N.R.A.-apparaat met zijn tallooze centrales en locale bureaux, wat betreft de financieele gestc te worden gecontroleerd. En ook hiervoor wordt vrijwel uitsluitend van de diensten van public-accountants gebruik gemaakt.

Alles tesamen is het arbeidsveld van de public-accountants sinds het optreden van de N.R.A. belangrijk uitgebreid. Niet alleen direct, door de tallooze investigations en controles; doch ook indirect, tengevolge van de groote propaganda voor eenjuiste en gedetailleerde kostprijsberekening en -administratie.

v. W.

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

TENTAMEN CONTROLELEER

Vraagstuk I

Woensdag, 28 November 1934,

9—9¾ uur

De heer X., eigenaar van een Café-Restaurant, dat sinds 1 Januari 1931 is gevestigd in een der nieuwe wijken van een zich uitbreidende stad, verkeert in financieele moeilijkheden.

Hij wendt zich begin 1934, onder overlegging van onderstaande balansen, tot een brouwerij, met verzoek hem een leening toe te staan van *f* 8.000.—, waarover hij een rente zou wilen betalen van 6 % en waartegen hij zich zou verplichten in de toekomst al zijn bier van haar te betrekken; hij betrok dit tot dusver van een concurreerende brouwerij.

De eerstbedoelde brouwerij, die belang heeft in verschillende soortgelijke zaken als bovengenoemd café-restaurant, heeft haar accountant opgedragen bij den heer X. een onderzoek in te stellen, in verband met de ingekomen aanvraag.

Gevraagd wordt:

a. in het kort op te sommen tot welke opmerkingen de overgelegde balansen U aanleiding geven;

b. aan te geven naar welke vraagstukken de accountant zijn in te stellen onderzoek zal richten.